

Søfartsstyrelsen
Att.: Havplan
Caspar Brands Plads 9
4220 Korsør
Sendt pr. mail til havplan@dma.dk

Svendborg Kommune
Ramsherred 5
5700 Svendborg
plan@Svendborg.dk
www.svendborg.dk

20. august 2021

Sagsnr.:
21/17188

Dokument nr.:
181706/21

Høringssvar til Danmarks første havplan

Indledning

Hermed fremsendes Svendborg Kommunes bemærkninger til Danmarks første havplan.

Med Svendborg By som Fyens maritime hovedstad har vi med stor interesse set forslaget om Danmarks første Havplan. Svendborg Byråd vil gøre det klart, at Svendborg med dets maritime historie og store maritime aktivitet, har stor interesse i, at der planlægges med respekt for natur, miljø, udvikling, erhverv og rekreative udfoldelsesmuligheder.

I høringssvaret gives der generelle bemærkninger til havplanen samt til konkret udpegede zoner i havplanen.

Svendborg Kommune vil gerne anerkende det store arbejde, som Søfartsstyrelsen har lagt i udarbejdelsen af forslaget til Danmarks første havplan. Vi finder det positivt, at der nu planlægges helhedsorienteret for Danmarks arealer til havs. Det er vigtigt for en kommune som Svendborg, at der i planlægningen tages hensyn til benyttelse og beskyttelse af havet som ressource og vækstområde.

Det ligger Byrådet på sinde, at den maritime søfart fortsat kan spille en aktiv og uhindret rolle, i og omkring Svendborg Sund. Både til og fra vores havne og i Det Sydfynske Øhav som geografisk område, hvad enten det er fritidssejlsads eller færgefart. Derudover er det Svendborg Byråds holdning, at de økologiske og rekreative værdier fortsat skal være de bærende i udviklingen af Det Sydfynske Øhav.

Nærværende høringssvar er forelagt Teknik- og Erhvervsudvalget og Miljø- og Naturudvalget inden det er vedtaget af et samlet byråd.

Svendborg Byråd har set høringssvaret fra *Geopark Det Sydfynske Øhav*. Byrådet er enig i de betragtninger og bekymringer i høringssvaret, som omhandler det Sydfynske Øhav som geografisk enhed. Byrådet ser også øhavet som en samlet stærk attraktion med store rekreative værdier. Her bør der sikres fokuseret planlægning for at sikre dette fremadrettet.

Generelt:

Samspelet mellem land og vand er vigtigt for Svendborg Kommune, hvorfor vi opfordrer til, at der på samme måde oprettes en administrativ kystbeskyttelseszone med modsat fortegn, altså ude i vandet, som vi kender det inde i landet. På den måde kan der sikres mod større produktionsanlæg og andre visuelle anlæg, som vil påvirke oplevelsen af vandet. Zonen skal sikre, at der kun tillades etablering af anlæg, der er afhængige af kystnær placering.

Øget fokus på at biodiversiteten forbedres.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der i havplanen er for lidt fokus på reetablering af de biologiske og geologiske forhold, der er nødvendige for at sikre bedst mulige vilkår for at øge biodiversiteten for flora og fauna i vores have.

Vores flora og fauna har de senere årtier været stærkt præget af forurening og tilhørende iltvind, hvorfor miljøtilstanden bør forbedres. Det seneste århundrede er der blandt andet opfisket store mængder af stenrev, med betydelige negative konsekvenser for plante- og dyrelivet. Reetablering af stenrevene er derfor et betydeligt virkemiddel i kommunernes indsats for at forbedre miljøtilstanden. Andre kommuner i landet arbejder med samme ideer. Det er derfor Svendborg Kommunes forslag, at staten i havplanen, laver en overordnet udpegning af de havområder, hvor placering af stenrev vil have den største effekt.

Bemærkninger til udpegede zoner i havplanen

Indvinding af Råstoffer

Område: R13 ved Thurø Rev

I havplanen er der udlagt en cirka ½ x 2 kilometer stor udviklingszone med det formål, at indvinde råstoffer umiddelbart sydøst for Thurø i Det Sydfynske Øhav. Det udpegede areal ligger kun 1 km fra Thurø's Kyst.

Svendborg Kommune har forståelse for, at der er et behov for, at der kan indvindes råstoffer lokalt. Vores vurdering er dog, at der i Svendborg Kommune på land, blandt andet fra Seldebjerg Grusgrav ved Kirkeby Sand, er store mængder af tilgængelige ressourcer, som kan dække behovet lokalt i en længere årrække.

Svendborg Kommune har bekymringer for, om indvinding af råstoffer vil have en negativ effekt på de naturlige, biologiske interesser. I forbindelse med indvindingen vil havbunden med dens levesteder for planter og dyr ganske enkelt forsvinde, når bunden graves op.

Samtidig sker der under indvindingen, en spredning af fine partikler af sand og ler til de omkringliggende hav- og kystområder. Her vil det forringe levevilkår for vandplanter og de bundlevende dyr som lever ved, at filtrere vandets indhold af plankton.

Det udlagte havområde indgår desuden som en del af kystvandet *Langelandssund* i den gældende vandområdeplan 2015-2021. I vandområdeplanen har Langelandssund miljømålet "god økologisk tilstand". En tilstand som er karakteriseret, som "kun svagt påvirket af menneskelig aktivitet". I den seneste statslige tilstandsvurdering fra juli 2021 kan man se, at kystområdet er langt fra miljømålet, idet tilstanden er "Ringe økologisk tilstand". Da råstofindvinding i området vil have en negativ indvirkning på områdets plante- og dyreliv, er det kommunens vurdering, at havplanens udpegning af et graveområde nær Thurø ikke er foreneligt med vandplanens miljømål. Udpegningen bør derfor ikke indgå i den endelige planlægning.

Svendborg Kommune vil anmode om, at udpegningen ved Thurø ikke indgår i havplanen af hensyn til geologiske og biologiske interesser.

Opdræt af skaldyr i vandsøjlen (Ao)

Svendborg Kommune er bekymret for de store udlæg af arealer til opdræt af skaldyrproduktion. Kommunen er klar over jf. havplanens redegørelse, at det ikke er det fulde areal der vil kunne forventes at blive udlagt. Dog vil det skabe begrænsninger i forhold til færdsel på vandet, hvilket vil være i konflikt med den store sejlturisme, som vandet omkring Svendborg, Tåsinge, Thurø og øerne er fyldt med.

På baggrund af denne bekymring, er der flere udpegede områder, som Svendborg Kommunes ønsker taget ud af havplanen.

Område: Ao36 øst for lunkebugten

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det ikke er hensigtsmæssigt at udlægge arealet her til skaldyrproduktion, da det vil begrænse sejladsen i området. Dette område er kendt for sin fritidssejlads, herunder flere kapsejladser, og som en del af den travle indsejling til Svendborg Sund.

Svendborg Kommune ønsker dette område taget ud af havplanen.

Område: Ao39 mellem Skarø og Tåsinge

Svendborg Kommune ønsker, at dette område tages ud af havplanen, grundet den maritime sejlads ind og ud af Svendborg Sund. Der skal tages større hensyn til den nuværende og fremtidige færgesejlads.

Svendborg Kommune ønsker dette område taget ud af havplanen.

Område: Ao43 Svendborg Sund

Svendborg Kommune ønsker, at denne udpegning fjernes fra havplanen, grundet færge-driften fra Svendborg til øerne. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at udlæg til etablering af produktion af muslinger og Østersopdræt i vandsøjlen i Svendborg Sund, vil være i konflikt med det maritime fritidssejlads og sejlturisme, da sådanne udlæg vil hindre sejlads i dette område.

Desuden er Svendborg Kommune særligt bekymret for området (Ao) nord-øst for Skarø ind mod Svendborg Sund, da vi har færgeruter i området, samt en reel mulighed for, at der kan komme andre overfartsmønstre i fremtiden, der også går igennem dette område.

Område: Ao44 Svendborg Sund

Svendborg Kommune mener ikke, at det er foreneligt med den maritime aktivitet, at der tillades skaldyrsproduktion i vandsøjlen i indsejlingen til Svendborg Sund. Det skyldes, at området er særdeles velbesøgt af fritidssejlere og færgedrift.

Det er derfor Svendborg Kommunes ønske, at dette område tages ud af havplanen. Alternativt kan zonen afgrænses mellem Ballen og Skarø som ved AK29.

Område: Ao55 Storebælt vest

Der er ifølge planen udlagt zoner til skaldyrsproduktion i vandsøjlen, hvis produktionsanlæg ikke tillader sejlads. Ifølge Svendborg Kommune er dette i konflikt med den sejlertrafik der finder sted til og fra Lundeby Havn, og som årligt besøges af mange sejlere, hvorfor der er en markant sejlerturisme her. Det er Svendborg Kommunes ønske, at dette område redigeres og tilpasses i den endelige plan, så der som minimum sikres en fri bred passage til og fra havnen. En passage, hvor der ikke kan etableres produktionsanlæg i vandsøjlen.

Udviklingszone til kultur- og omplantningsbanker til produktion af skaldyr (Ak)

Svendborg Kommune er generelt bekymret for, om denne dyrkningsmetode vil kunne få for negative konsekvenser for flora og fauna på havbunden, på de pågældende steder. Det bør derfor vurderes, om Det Sydfynske Øhav generelt er robust nok til at rumme denne form for dyrkning af skaldyr, i det omfang som der vil gives mulighed for.

Område: Ak29 nord for Skarø og Svendborg Sund

Det er Svendborg Kommunen ønske, at zonen afgrænses mod øst, mellem Skarø og Ballen, af hensyn til sejladsen.

Område: Ak34 ved Lunkebugten

Svendborg Kommune ønsker, at denne udpegning tages ud af den kommende havplan, da det ikke er foreneligt med, at området også er udpeget som natur- og beskyttelsesområde (N98) i havplanen.

Natur- og miljøbeskyttelsesområder (N)

Område: N85 Svendborg Sund

Svendborg Kommune er bekymret for, om udpegningen af det meste af Svendborg Sund og hele Svendborg Havn, som natur- og miljøbeskyttelsesområde gør, at kommunen begrænses i at planlægge for klimatilpasningsprojekter i fremtiden. Svendborg Kommune er eksempelvis i gang med et større anerkendt klimatilpasningsprojekt *Den Blå Kant*, der blandt andet vil indebære etablering af en højvandsikring af havnen.

Det er derfor Svendborg Kommunes ønske, at der gives mulighed for at etablere foranstaltninger imod klimaforandringer.

Venlig hilsen

Svendborg Kommune

Bilag: Høringssvar fra Geopark Det Sydfynske Øhav

Søfartsstyrelsen
Att.: Havplan
Caspar Brands Plads 9
4220 Korsør
Sendt pr. mail til havplan@dma.dk

17. august 2021

Bilag

Hovedhøringssvar til Danmarks første havplan

Indledning

Hermed fremsendes et samlet høringssvar fra Faaborg-Midtfyn-, Langeland-, Ærø- og Svendborg Kommuner (herefter kaldet kommunerne) sammen med Geopark Det sydfynske Øhav omhandlende Det Sydfynske Øhav som geografisk og regional helhed.

Kommunerne og Geoparken anerkender det store arbejde som tydeligvis ligger bag udarbejdelsen af Danmarks første havplan. Alle fire kommuner har fælles interesse i at Det Sydfynske Øhav fortsat vil være af national betydning, og at sammenspil mellem land og vand fortsat vil være unikt og uden visuelle forstyrrelser.

Geopark Det Sydfynske Øhav har siden efteråret 2018 arbejdet målrettet for at kunne blive udpeget som UNESCO Global Geopark.

De fire kommuner er administrativt ophav til Geopark Det Sydfynske Øhav, som pt. har status som "Aspiring UNESCO Global Geopark".

Det betyder bl.a. at de fire ejerkommuner er gensidigt forpligtet på at arbejde aktivt for at beskytte Det Sydfynske Øhav som et hele, idet øhavet udgør én af tre geologiske lokaliteter i området i international klasse. F.eks. har det afgørende betydning for Øhavets æstetiske og rekreative kvaliteter, at Øhavet fremstår uspoleret – uden produktion synlig i overfladen.

Det vækker derfor bekymring, at der i havplanen udlægges så store zoner, hvor der vil kunne gives mulighed for at etablere skaldyrsproduktion i Det Sydfynske Øhav. Bekymring i forhold til den visuelle oplevelse og negative afledte konsekvenser for det maritime miljø og dermed Øhavets samlede økologiske tilstand.

Det er heller ikke hensigtsmæssigt, at der gives tilladelse til råstof-udvinding i nærheden af værdifulde, udpegede geologiske lokaliteter som f.eks. Thurø Rev. Beskyttelse af disse lokaliteter langs kysten er afgørende for UNESCOs udpegning af Geopark Det Sydfynske Øhav.

Havplanens fokus på ressourceudnyttelse konflikter grundlæggende med UNESCO Global Geoparkens fokus på beskyttelse og forbedring af Øhavets økologiske tilstand, herunder ikke mindst biodiversiteten, samt rekreative kvaliteter.

Set ud fra en samlet geografisk enhed som Det Sydfynske Øhav nu er, finder vi det mangelfuldt at der i havplanen ikke er fokus på forbedring af det maritime miljø og muligheder for at reetablere levesteder for plante- og dyreliv. Vi så gerne at Danmarks første havplan indeholdt udlæg til reetablering af f.eks. stenrev samt forbud mod produktionsanlæg som vil kunne have negative konsekvenser for Det Sydfynske Øhav.

Kommunerne bør være deltagende myndighed i forbindelse med alle ansøgninger om udnyttelse af marine ressourcer, herunder havbrug af enhver art.

Venlig hilsen

Geopark Det Sydfynske Øhav, Faaborg Midtfyn-, Ærø-, Langeland- og Svendborg Kommune